

Hoe wild blijft de nieuwe wildernis?

1 maximumscore 2

voorbeelden van een juist argument vóór de stelling:

- De grazers zijn een onderdeel van het ecosysteem.
- Er is niet gemaaid.
- Er werd niet ingegrepen door mensen.
- De planten hebben zich spontaan gevestigd.

voorbeelden van een juist argument tegen de stelling:

- De grote grazers zijn door mensen uitgezet.
- Er zijn geen grote predatoren aanwezig.
- Tijdens strenge winters zijn de grazers bijgevoerd.

- voor een juist argument vóór 1
- voor een juist argument tegen 1

2 maximumscore 2

voorbeelden van een juiste beschrijving:

- De grote grazers eten (voor hen geschikte) vegetatie, waardoor andere planten meer groeimogelijkheden hebben.
- Doordat de paarden de vegetatie openhouden, ontstaan er niches waar specifieke dieren kunnen voorkomen.
- Grote grazers zorgen dat nutriënten (via onverteerde voedselresten) weer in de bodem terecht komen, waardoor de variatie aan reducenten toeneemt.
- Door de poep van runderen ontstaan er voedselrijke plekken waar andere plantensoorten kunnen groeien.
- De grote grazers kunnen een voedselbron vormen voor grote carnivoren die dan in het gebied kunnen gaan leven.
- Door activiteit van grazers ontstaan verschillen in betreding, waardoor verschillende planten een kans krijgen.

- voor een juiste beschrijving van de invloed op het milieu/voedselweb 1
- voor een juiste beschrijving van het gevolg voor de biodiversiteit 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

3 maximumscore 2

- 1 wel
- 2 wel
- 3 niet
- 4 niet

indien vier nummers juist	2
indien drie nummers juist	1
indien minder dan drie nummers juist	0

4 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat

- grazers de jonge doornstruiken opvreten/vertrappen 1
- onder/rondom grotere doornstruiken andere vegetatie zich (beschermd tegen vraat of betreding) had kunnen ontwikkelen / bepaalde planten niet beschermd zijn (tegen vraat of betreding) 1

5 D

6 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat diagram 3 de gegevens van edelherten weergeeft

- omdat uit afbeelding 2 blijkt dat de populatiegroei bij de edelherten groter is dan bij de hekrunderen 1
- omdat in diagram 3 (in afbeelding 3) bij korter gras de geboortes de sterftes al overstijgen / de R^* al bij korter gras is bereikt / er een hoog maximaal geboortecijfer is (dat nodig is om die sterke populatiegroei te verkrijgen) 1

7 maximumscore 2

voorbeelden van juiste beheermaatregelen:

- predatoren introduceren
- anticonceptiemiddelen toepassen
- bepaalde stukken tijdelijk afsluiten voor de grazers zodat de biodiversiteit zich daar kan herstellen
- niet bijvoeren in een strenge winter

per juiste beheermaatregel	1
----------------------------	---

Opmerking

Aan het antwoord 'een ziekte introduceren' 1 scorepunt toekennen.